

**MAŁOPOLSKI
INSTYTUT
STUDIÓW
PODATKOWYCH**

Spółka z o.o.

Prawa Podatnika w obliczu bieżącej sytuacji epidemiologicznej

Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych

Słowo wstępu

Obecna sytuacja epidemiologiczna oraz związane z nią wejście w życie Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych znacząco utrudniają, a niejednokrotnie uniemożliwiają prowadzenie działalności gospodarczej. **Jednocześnie, prawo podatkowe oraz wynikające z niego obowiązki, w szczególności natury finansowej, nie zostały na tę chwilę zawieszono (nie ma również opublikowanego projektu ustawy w tym zakresie).** Oznacza to niejednokrotnie, że mimo zaistniałej sytuacji wymogi stawiane przez prawo mogą pozostać w skrajnym oderwaniu od sytuacji Podatników.

Nie oznacza to jednak, że nie ma instrumentów, które umożliwiłyby Podatnikom złagodzenie skutków obecnej sytuacji. Poniższe opracowanie ma na celu przybliżyć mechanizmy, które można wykorzystać do próby zmniejszenia obciążeń podatkowych.

Prawa podatnika do ulg podatkowych – odroczenie zapłaty/rozłożenie na raty.

Na wniosek podatnika, organ podatkowy, **w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym**, może:

- **odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty;**
- odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek;
- umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Uprawnienie to wynika wprost z art. 67a Ordynacji Podatkowej który daje Państwu, jako podatnikom, prawo do ubiegania się o uzyskanie takiej formy ulgi.

Co jednak najbardziej istotne w obecnej sytuacji:

- przepis ten umożliwia odroczenie płatności podatku, a więc przy pozytywnej decyzji organu **pozwala zapłacić podatek w momencie, w którym będzie to już ekonomicznie możliwe;**
- przepis ten umożliwia także rozłożenie zapłaty podatku na raty, zatem przy pozytywnej decyzji organu pozwala rozłożyć ekonomiczny ciężar podatku w czasie, a tym samym **minimalizuje dolegliwość zobowiązań podatkowych w tym okresie;**
- przepis ten stosuje się **wyłącznie na wniosek podatnika**, zatem to Państwo musicie wystąpić do właściwego organu podatkowego z pismem wnoszącym o udzielenie takiej formy ulgi;
- o odroczenie terminu zapłaty podatku bądź rozłożenie płatności na raty **można wystąpić na gruncie zarówno podatku dochodowych (CIT i PIT), jak i podatku od towarów i usług.**

Obecna sytuacja epidemiologiczna, przekładająca się na kondycję finansową znacznej części podatników, może uzasadniać powołanie się przez nich na ważny interes, który warunkuje możliwość otrzymania pozytywnej decyzji organu w zakresie przyznania ulgi.

Jednocześnie, skala ostatnich wydarzeń sprawia, że utrzymanie jak najlepszej kondycji gospodarki, a przez to tworzących ją przedsiębiorców, leży również w bezsprzecznym interesie publicznym.

Podkreślić należy jednak, że w swoim wniosku kierowanym do organu podatkowego nie powinni Państwo ograniczać się wyłącznie do ogólnego powołania się na panującą pandemię COVID-19 – **uzasadnienie wniosku powinno wskazywać na konkretne przesłanki indywidualnej sytuacji podatkowej, które przekładać będą się na zasadność przyznania przez organ ulgi:**

- w ramach uzasadnienia należy **przedstawić sytuację majątkową podatnika i jego branży, obecny stan przedsiębiorstwa** (zakres ciężących na podatniku zobowiązań, stan zatrudnienia przedsiębiorstwa) oraz opisać **wpływ obecnej sytuacji na jej pogorszenie**
- należy także wykazać negatywne skutki, jakie z dużym prawdopodobieństwem wystąpią w przypadku nieudzielenia ulgi podatkowej (np. utrata płynności finansowej, konieczność redukcji zatrudnienia przedsiębiorstwa, likwidacja działalności gospodarczej).

Warto też zaznaczyć, że występowanie „ważnego interesu podatnika” nie ogranicza się wyłącznie do tzw. stanów nadzwyczajnych (np. czasów epidemii), ponieważ interes ten może zaistnieć również w sytuacjach typowej działalności podatnika.

Jak bowiem wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z 27 lutego 2020 r. sygn. I SA/Ke 504/19: **„Pojęcia ważnego interesu podatnika nie można ograniczać tylko i wyłącznie do sytuacji nadzwyczajnych, czy też zdarzeń losowych uniemożliwiających uregulowanie zaległości podatkowych, albowiem pojęcie to funkcjonuje w zdecydowanie szerszym znaczeniu, uwzględniającym nie tylko sytuacje nadzwyczajne, ale również normalną sytuację ekonomiczną podatnika”**

Zatem nawet po powrocie do zwykłego toku funkcjonowania, warto pamiętać, że macie Państwo prawo do ochrony własnego interesu i ubiegania się o ulgi podatkowe.

Trzeba także pamiętać, że organ nie może udzielać ulg zupełnie swobodnie. Organ podatkowy na wniosek podatnika prowadzącego działalność gospodarczą **w realiach zwykłego obrotu gospodarczego** może udzielać ulg w spłacie zobowiązań podatkowych:

- które nie stanowią pomocy publicznej;
- które stanowią pomoc de minimis - w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis;

Możliwość udzielania ulg przedsiębiorcom jest natomiast szersza w przypadku **zaistnienia stanów nadzwyczajnych** lub też **w odniesieniu do konkretnych form rozwoju działalności**

oczekujących pomocy. W takim wypadku organ, na wniosek podatnika prowadzącego działalność gospodarczą, może udzielać ulg podatkowych stanowiących pomoc publiczną:

- udzielaną w celu naprawienia szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia,
- udzielaną w celu zapobieżenia lub likwidacji poważnych zakłóceń w gospodarce o charakterze ponadsektorowym,
- udzielaną w celu wsparcia krajowych przedsiębiorców działających w ramach przedsięwzięcia gospodarczego podejmowanego w interesie europejskim,
- udzielaną w celu promowania i wspierania kultury, dziedzictwa narodowego, nauki i oświaty,
- będącą rekompensatą za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym powierzonych na podstawie odrębnych przepisów,
- na szkolenia,
- na zatrudnienie,
- na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw,
- na restrukturyzację, j) na ochronę środowiska,
- na prace badawczo-rozwojowe,
- regionalną,
- udzielaną na inne przeznaczenia określone przez Radę Ministrów w odrębnym rozporządzeniu.

Co ważne w aktualnej sytuacji, **organy mogą udzielić ulgi będącej pomocą publiczną m.in. udzielaną w celu naprawienia szkód wyrządzonych przez nadzwyczajne zdarzenia, jak również w celu zapobieżenia lub likwidacji poważnych zakłóceń w gospodarce o charakterze ponadsektorowym.**

Jak wystąpić o ulgę ?

Aby wystąpić z wnioskiem o ulgę należy sporządzić i dostarczyć do właściwego miejscowo dla danego Podatnika organu podatkowego wniosek o zastosowanie ulgi.

UWAGA! Często organy podatkowe posiadają własne, nieformalne „wzory” wniosku o udzielenie ulgi podatkowej.

Przed sporządzeniem wniosku o udzielenie ulgi do Twojego organu upewnij się, że czy na jego stronie internetowej nie udostępniono uznawanego ten organ wzorca takiego wniosku.

Modelowy wniosek powinien zawierać:

- Dane podatnika (imię, nazwisko, nazwa, NIP/PESEL, **adres**, REGON/KRS)

- Organ do którego kierowane jest pismo.

Dlatego jeśli:

- prowadzisz jednoosobową działalność gospodarczą – **wniosek złóż do urzędu skarbowego właściwego dla miejsca zamieszkania**
- prowadzisz firmę jako osoba prawna (np. spółka z o.o.) lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej (np. stowarzyszenie) – **wniosek należy złożyć do urzędu skarbowego właściwego według miejsca siedziby podmiotu.**

- Określenie zakresu żądania – **jakie konkretnie należności, w jakiej wysokości i za jaki okres chcesz rozłożyć na raty lub co do których chcesz odroczyć płatność (wraz z terminem zapłaty)**

UWAGA! To podatnik proponuje na jakie okres chce odroczyć płatność/ na jakie i ile rat płatność ma być rozłożona.

- Podanie ważnych przyczyny, które uzasadniają Twoją prośbę – we wzorach przedstawiamy modelowe uzasadnienia, **które bezwzględnie należy uzupełnić o konkretne argumenty właściwe wnioskodawcy, wskazując indywidualne warunki i potrzeby uzasadniające przyznanie ulgi**
- Wskazanie o jaki rodzaj ulgi się ubiegasz, a także czy jest to pomoc publiczna, pomoc de minimis czy ulga niebędąca pomocą publiczną
- Podpis Podatnika
- Załączniki potwierdzające fakty wskazane w uzasadnieniu

UWAGA! Trzeba pamiętać, że organ podatkowy jest związany treścią wniosku. Oznacza to, że organ nie zastosuje innej ulgi, niż ta, o którą wnosi podatnik.

Wniosek o udzielenie ulgi podatkowej złożyć możesz osobiście na dzienniku podawczym biura organu podatkowego lub też za pośrednictwem operatora pocztowego. W obecnej sytuacji istotnego znaczenia nabiera natomiast możliwość **złożenia wniosku w formach elektronicznych za pośrednictwem dostępnych narzędzi interaktywnych.**

W formie elektronicznej wniosek złożyć możesz za pośrednictwem **skrzynki ePUAP (www.epuap.gov.pl)** podpisując pismo **Profilem Zaufanym (www.pz.gov.pl)**.

Nie wychodząc z domu swój Profil Zaufany założyć możesz m. in. jeżeli korzystasz z usług jednego z dziesięciu podmiotów świadczących usługi bankowości elektronicznej lub posiadasz tzw. e-dowód.

Kiedy wystąpić o ulgę?

Jeżeli Twoja sytuacja finansowa uległa pogorszeniu w związku z panującą pandemią COVID-19, **nie warto czekać z wnioskiem o przyznanie ulgi do upływu terminu płatności zobowiązania podatkowego (podstawowe to 20 i 25 każdego miesiąca)**. Doprowadzając do powstania po twojej stronie zaległości podatkowej narażasz się bowiem na postępowanie podatkowe, odpowiedzialność karno-skarbową, a nawet postępowanie egzekucyjne, które może wiązać się dla Ciebie z dodatkowymi kosztami. Zaległość podatkowa zwiększa również ryzyko skutecznego wszczęcia względem Ciebie postępowania upadłościowego przez twoich wierzycieli.

Jeżeli masz trudności finansowe, powinieneś złożyć wniosek o przyznanie ulgi **najpóźniej w dniu upływu terminu płatności podatku**.

Opłata prolongacyjna

W obecnie funkcjonującym trybie ubiegania się o ulgi podatkowe, decyzja o przydzieleniu ulgi co do zasady **wiąże się z koniecznością zapłaty przez podatnika opłaty prolongacyjnej, której wysokość określa organ w decyzji o udzieleniu ulgi**.

Nie ustala się opłaty prolongacyjnej, gdy przyczyna wydania ww. decyzji, **były klęska żywiołowa lub wypadek losowy** (art. 57 § 5 ustawy Ordynacja podatkowa).

Zgodnie zaś z ustawą z 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej przez klęskę żywiołową rozumie się **rozumie się przez to katastrofę naturalną** lub awarię techniczną, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, **a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem**

Dlatego też w świetle powyższej definicji można bronić tezy, że mamy do czynienia z katastrofą naturalną, której skutki zagrażają życiu a ich pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, **jakie też mają obecnie miejsce**, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem.

Taka argumentacja **przedstawiona w wyjątkowych okolicznościach** może skłonić organ do odstąpienia od wymierzenia opłaty. Trzeba też zauważyć, że ustawodawca przewidział

również skierowania do właściwego organu wniosku o umorzenie opłaty prolongacyjnej, które również traktowane jest tutaj jako forma ulgi podatkowej.

Sam wniosek o przyznanie ulgi może zawierać w sobie również wniosek o umorzenie opłaty prolongacyjnej.

Terminy i odwołania

Co do zasady organ podatkowy ma miesiąc na wydanie decyzji w sprawie z wniosku udzielenie ulgi podatkowej. W sprawach szczególnie skomplikowanych termin może jednak ulec wydłużeniu.

W razie otrzymania negatywnej decyzji, Podatnik ma prawo złożyć do właściwego organu odwołanie w terminie 14 dni od otrzymania decyzji. Składa się je za pośrednictwem organu który wydał decyzję.

Dla ułatwienia Państwu realizacji swoich praw w dalszej części przedstawiamy modelowe pisma o udzielenie ulgi

Jednocześnie oferujemy Państwu wsparcie w przygotowaniu stosownych wniosków dostosowanych do sytuacji w Państwa działalności

Jarosław Włoch

Radca prawny

e-mail: j.wloch@misp-modzelewski.pl

Mateusz Oleksy

Doradca podatkowy

e-mail: m.oleksy@misp-modzelewski.pl

(Miejscowość) , dnia2020 r.

Podatnik:

(Imię i nazwisko/nazwa)

(Adres)

PESEL/NIP:

KRS:

REGON:

Adresat:

Naczelnik Urzędu Skarbowego w ...

Wójt/Burmistrz/ Prezydent Miasta ...

(Adres)

WNIOSEK

o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych

Działając na podstawie art. 67a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2019, poz. 900 z późn. zm.) **wnoszę:**

- o odroczenie terminów płatności podatku... (np. od towarów i usług/podatku dochodowego od osób fizycznych/podatku dochodowego od osób prawnych)
- o rozłożenie zapłaty podatku ... (np. od towarów i usług/podatku dochodowego od osób fizycznych/podatku dochodowego od osób prawnych)
- z ostrożności prawnopodatkowej, o umorzenie w całości opłaty prolongacyjnej,

z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną która bezpośrednio przedkłada się na ważny interes podatnika oraz interes publiczny.

(W wypadku wniosku o odroczenie płatności)

Jednocześnie **wnoszę o określenie nowego terminu płatności** podatku odpowiednio na
(data),
(data),
(data)

(W wypadku wniosku o rozłożenie na raty)

Jednocześnie **wnoszę o rozłożenie przedmiotowej zaległości na..... rat**, w kwotach
(1 rata) – (liczba złotych do zapłaty)
(2 rata) – (liczba złotych do zapłaty)
(3 rata) – (liczba złotych do zapłaty)

....

A ponadto **o ustalenie dla tych rat następujących terminów płatności** podatku na:

(data),
(data),
(data)

Podatnik podkreśla, że forma pomocy o którą wnioskuje może stanowić pomoc publiczną. Tym niemniej Organ uprawniony jest do udzielenia ulgi stanowiącej pomoc publiczną udzielaną w celu naprawienia szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia a także **udzielaną w celu zapobieżenia lub likwidacji poważnych zakłóceń w gospodarce o charakterze ponadsektorowym**, co wynika z art. 67a ust. 1 pkt 3 lit a i b.

UZASADNIENIE

W związku z zaistniałą sytuacją spowodowaną rozwojem pandemii COVID-19, w działalności gospodarczej mojej firmy nastąpiły **niedające się usunąć w najbliższym okresie przeszkody**, wynikające m.in. z obostrzeń wprowadzonych Ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz aktami wydanymi na podstawie tej ustawy.

Wprowadzone obostrzenia oraz wynikające z obecnej sytuacji epidemicznej realia gospodarcze są czynnikami niezależnymi w jakikolwiek sposób od Podatnika a ponadto nie mogły być przez niego przewidziane.

Jednocześnie, jak powszechnie wynika z dostępnych informacji oraz doświadczenia życiowego, powstałe przez powyższe czynniki spadki dochodów a przez to w pozyskiwanych środków **prowadzą u Podatnika do zaburzeń płynności finansowej oraz znaczącego pogorszenia zdolności do wywiązywania się ze zobowiązań, w szczególności zobowiązań publicznoprawnych.**

W tym miejscu uzasadnienia postaraj się **przedstawić swoją sytuację majątkową podatnika oraz obecny stan przedsiębiorstwa** – postaraj się opisać:

- na czym polega prowadzona przez Ciebie działalność gospodarcza
- ilu na co dzień zatrudniasz pracowników
- jakie zobowiązania ciążyą na Tobie i Twojej firmie (kredyty, leasingi itp)
- w jaki sposób ograniczenia związane z pandemią wpływają na Twoją działalność (np. ograniczenie kręgu potencjalnych klientów, spadek zainteresowania Twoimi usługami/produktami, konieczność przerwy w prowadzeniu działalności ze względu na jej specyfikę etc.)

Do wniosku dołącz dokumenty potwierdzające Twój opis sytuacji (dokumenty wskazujące na ilość posiadanych przez Ciebie środków obrotowych, stan zatrudnienia, ciążące na Tobie zobowiązania).

Przygotuj się na konieczność uzupełnienia wniosku – organ podatkowy może żądać od Ciebie dodatkowych informacji lub dokumentów potrzebnych mu do wydania decyzji.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji opisz negatywne skutki, jakie z dużym prawdopodobieństwem wystąpią w Twoim przedsiębiorstwie w przypadku nieudzielenia ulgi podatkowej (np. utrata płynności finansowej, konieczność redukcji zatrudnienia przedsiębiorstwa, likwidacja działalności gospodarczej).

Podatnik nie ponosi żadnej winy za zaistniałe okoliczności, zatem w jego opinii nie powinien ponosić także ich negatywnych konsekwencji. Przede wszystkim jednak, ogromna skala powstałego kryzysu oraz jego nieprzewidywalność sprawiają, **że faktycznie niemożliwa staje się terminowa oraz rzetelna realizacja obowiązków podatkowych**. Nieuwzględnienie przez Organ wniosku Podatnika może spowodować radykalne pogorszenie i tak już złej kondycji finansowej, w ostateczności prowadzące do bankructwa Wnioskodawcy.

Utrzymanie gospodarki w jak najlepszej kondycji leży w naczelnym interesie publicznym szczególnie w okresie pandemii. Gospodarka ta jednak funkcjonuje w oparciu o przedsiębiorców, którym w tym trudnym okresie konieczna jest pomoc ze strony Państwa w postaci ulg podatkowych. W konsekwencji, zdaniem Wnioskodawcy koniecznym oraz kluczowym jest, aby Organ udzielił mu ulgi z uwagi na fakt, że w zaistniałych okolicznościach zaistniał u niego ważny interes nierozłącznie związany z ważnym interesem publicznym a działanie przeciwne doprowadzi do niepowetowanych strat po stronie Przedsiębiorcy jak i fiskalnego interesu państwa.

Podatnik wskazuje także, iż w jego ocenie panująca obecnie pandemia COVID-19 nosi wszelkie znamiona klęski żywiołowej, co uzasadnia nieustalanie w przedmiotowej sprawie opłaty prolongacyjnej, w oparciu o art. 57 § 5 Ordynacji podatkowej. Z ostrożności jednak, na wypadek przyjęcia odmiennego stanowiska przez tut. Organ, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o udzielenie ulgi podatkowej Podatnik wnosi również o umorzenie w całości ustalonej przez tut. Organ opłaty prolongacyjnej.

Z tego też względu, Podatnik wnosi jak na wstępie

Załączniki:

.....

Podpis